

Катедра „Приложна и институционална социология“

Отчет за дейност в периода 2021-2025 г.

1. Образователна дейност

През 2021 г. нямаше съществени промени в състава на катедра „Приложна и институционална социология“. За този период бяха отчислени трима аспиранти с право на защита – Гергана Дюлгерова, Дарена Христовозова през март 2022 г. и Иван Колев през март 2021 г. В края на едногодишният период след отчисляването Иван Колев предаде текст на дисертация, който бе обсъден на катедрен съвет, като му бе даден двумесечен срок за внасяне на поправки и допълнения. През годината стартира успешно процедурата на доц. Антоанета Дончева за голям доктор, като през юни 2022 г. предстои заключителното заседание на научното жури. Продължи процеса на приобщаване на докторантите и студентите към научната дейност във катедрата, като студентите Зоро Зоров (4 курс), Петър Параланов, Ванеса Лалева (2 курс) и още няколко се включиха в работата по научните проекти на катедрата.

През 2022 г. Катедра „Приложна и институционална социология“ имаше 2 нови докторанти – Стефка Златарева и Петко Калайджиев. Иван Колев успешно премина вътрешна и външна защита и вече е доктор по социология, а Дарена Христовозова премина успешно вътрешна защита и предстои публичната ѝ защита.

През отчетната 2023 г. катедрата провеждаше и администрираше обучението в две бакалавърски програми и една докторска. През 2023 г. новоприетите студенти в специалностите, администрирани от катедра „Приложна и институционална социология“ са, както следва: бакалавърска програма *Социология на правото, икономиката и иновациите* – 19; *География, технологии и предприемачество* – 24. В магистърски програми няма записани нови студенти. В докторска програма *Социология* (профил Приложна и институционална социология) имаше записан един нов докторант.

През 2023 г. са се дипломирали 8 студенти от специалност *География, технологии и предприемачество* и 4 студенти в специалност *Социология на правото, икономиката и иновациите*. Отчислени с право на защита бяха 2 докторанти, а други 2 успешно защитили дисертации.

2. Научно-изследователска, публикационна и проектна дейност

През 2021 година действаха 2 основни научни екипа:

1) Център за превъзходство „Жан Моне“ по програма Еразъм +, който стратира през октомври 2020 г., като през декември 2021 г. бе утвърден като академично звено на ПУ. Работата на центъра бе фокусирана върху три измерения на европейската интеграция – права на човека, социална и младежка политика и наука и иновации, обединени под общата тема „Въвеждане на „скритата интеграция на Европа“ в изучаването и преподаването на ЕС: Оптимистичен подход“. Проектът е създаден от преподаватели от ФИФ и Юридически факултет, като в него се включваха и студенти, учени, експерти и предприемачи и други университети в Пловдив и страната, както и учени от чужбина. През годината бяха проведени няколко кръгли маси и серия от лекции, на които актуални социални и политически проблеми (Ковид 19, войната в Украйна, програмата за изследователски университети и др.) в които участваха водещи европейски учени като Иван Кръстев, доц. Абел Полезе, и професор Йохан Скот. Бяха публикувани научни статии (EASST Review април 2022, сп. Общество и право април 2022, портал „Култура“, вестник на ПУ и други).

Видео записи от събитията и писмени доклади и презентации са публикувани на сайта на центъра, ютюб канала и фейсбук:

- <https://hiddeneurope-jeanmonnet.uni-plovdiv.net/> ;
- <https://www.facebook.com/BRIHIEU> ;
- https://www.youtube.com/channel/UCbFT6vP2Rajqpub_TkSgt-Q

2) През 2021 г. продължаваше работата и по проекта „Изследване на отношението между медицинска наука и граждани чрез методите за анализ на големи масиви данни (Big Data): върху примера ваксинирането и хомеопатията“, финансиран от ФНИ. Успешно бе отчетен първият етап, като предстои публикуването на сборник със статии от изследването.

Наред с тези проекти, доцент Сийка Ковачева, доцент Антоанета Дончева и д-р Донка Кескинова имаха активна научна дейност по свои научно-изследователски проекти и интензивно участват в научния живот в страната и чужбина чрез публикации и научни доклади. Доц. Дончева имаше участия в международните конференции „Inherited Sin?“ (15-19 септември 2021, Виена), „Sapienza“ Universita di Roma conference „Beckett and Italy“ (24-26 май 2021), „Workshop on the Representations of science and religion in the public square of predominantly Orthodox countries during COVID-19“ (9 април 2022, Кембридж). Проф. Чалъков е участвал две онлайн международни конференции

(Дигиталния фестивал на движението „Tensions of Europe” 1 юли 2021, и 8-та конференция на италианското Общество за изследване на науката и технологиите - 17-19 юни 2021).

През отчетната 2022 година се откриха няколко важни събития в център „Жан Моне. Проведени бяха две конференции с международно участие, посветени на войната в Украйна.

- [Конференция с кръгла маса на тема: Войната в Украйна и европейската \(дез\)интеграция половин година по-късно](#) – 30 септември – 1 октомври 2022

- [Кръгла маса: Войната в Украйна и европейската \(дез\)интеграция: възможни оси за промяна](#) – 24 март 2022

Бяха проведени цикъл публични лекции на Центъра за високи постижения „Жан Моне“ с цел подпомагане учените и студентите в Пловдивски университет и останалите университети в града във връзка с предизвикателствата по изграждане на новата мрежа от изследователски университети в България. Лекциите бяха отворени както за членовете на академичната общност от ПУ, така и за учени и студени от останалите пловдивски ВУЗ, особено тези от Медицински университет Пловдив, който е водещия изследователски университет в града. На лекциите се дискутираха основите на взаимоотношенията между университетите и фирмите от индустрията и останалите сфери на икономиката и обществото, основните психологически, организационно-културни и финансови проблеми в този процес, както и необходимите стъпки за създаване на подходяща институционална, правна и организационна атмосфера в университета, стимулираща академичното предприемачество и трансфера на технологии на институционално ниво. Бяха проведени общо 10 лекции:

- Лекция на доц. д-р Васил Киров от БАН на тема [Приобщаващо ли е бъдещето на труда в европейските региони?](#)

- Лекция на доц. д-р Ангел Джамбов от МУ Пловдив на тема [Място на ГИС в изследване влиянието на градската среда върху човешкото здраве](#)

- Лекция на докторант Венелин Петров на тема [Критика на академичния технологичен трансфер като иновационна парадигма](#)

- Лекция на д-р Славина Спасова от Европейската социална обсерватория на тема [Социална Европа по време на криза: Високи амбиции, солидарност и блокажи](#)

- Лекция на доц. д-р Сийка Ковачева на тема Актуални предизвикателства пред европейската политика за младежта.

- Лекция на ас. Мими Василева на тема [„Долината на смъртта“ и комерсиализацията на научни резултати](#)

- Лекция на доц. д-р Димитър Събев от Икономически институт на БАН на тема [Потребление без растеж или растеж без потребление: трусове в епохата на пост-растежа“ се провежда в рамките на Цикъл публични лекции „Европейска политика и практика в науката, технологиите и иновациите](#)

- Лекция на докторант Ганчо Колаксьзов на тема [Изграждане на национална иновационна екосистема. Динамизация на ролята на държавата. Европейски програми за финансиране на науката, технологиите и иновациите](#)

- Лекция на [Христо Христов, изпълнителен директор на Дарик Радио и част от борда на директорите на фонд Endeavor](#)

- Лекция на проф. Чалъков на тема [Социотехническите мрежи и историческите модели на академичния трансфер – университетски лаборатории и „духа на академичното предприемачество](#)

През месец март 2022 г. стартира и подкастът на центъра „Unboxing blackbox“ – издание, което цели да популяризира работата и идеите на български и световни изследователи от социалните науки, както и да говори разумно и спокойно за актуални обществени събития и процеси. През 2022 г. доц. д-р Сийка Ковачева и докт. Дарена Христозова участваха в проект по Хоризонт 2020 - "Клиър, Конструирание на образователни постижения в Европа. Многослоен анализ на постиженията и провалите в жизнения път/Clear, Constructing Learning Outcomes in Europe: A Multi-Level Analysis of (Under)Achievement in The Life Course."

През 2022 година доц. Тихомир Митев и проф. Иван Чалъков подготвиха заедно с екипи от ПУ и чужбина и спечелиха два проекта -

- Проект „Personalized CANcer Primary Prevention research through Citizen Participation and digitally enabled social innovation“ по конкурс HORIZON-MISS-2022-CANCER-01 (**Research and Innovation actions supporting the implementation of the Mission on Cancer**), **програма Horizon Europe. Proposal number: 101104432**

- Проект „Дигитални устойчиви екосистеми – технологични решения и социални модели за устойчивост на екосистеми“ (ДУЕкоС) – „Група за изследване и анализ на околната среда (ERA Group)“ по Програма „Стратегическа научноизследователска и иновационна програма за развитие“ по процедура „Създаване на мрежа от висши изследователски университети

Проф. д-р Иван Чалъков, доц. д-р Тихомир Митев, гл. ас. д-р Донка Кескинова заедно с колегите ас. Мими Василева от ФТФ и доц. д-р Ангел Шопов от Юридически факултет участваха в рамковия проект - Всичко за модернизацията на образователните процеси в съвременния университет (ОМНИА). ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА „Наука и образование за интелигентен растеж“. ПРОЕКТ No BG05M2OP001-2.016-0007. (2021-2023), подпроект Магистърска програма Иновации във фармацевтичната индустрия в МУ Пловдив

Заедно с румънски колеги доц. д-р Тихомир Митев и проф. д-р Иван Чалъков участваха в разработката на проекта „Rebuilding trust in Covid-19 vaccination in Central and Eastern Europe“ по програма EU4H-2022-PJ, който не получи финансиране.

Проф. Чалъков продължаваше работата като член на екипа на проект „Национална мрежа за наблюдение на радон: мониторинг, прогнози и социални аспекти чрез отворени данни“, Химически факултет - Конкурс: Иновационни технологии 2022-2023, вътрешен на ПУ.

През 2022 г. излезе от печат Социологически проблеми специален брой, 2021 година Колебанието по отношение на ваксините като социологически проблем: предефиниране на обществото, предефиниране на социологията? По проект „Изследване на отношението между медицинска наука и граждани чрез методите за анализ на големи масиви данни (Big Data): върху примера ваксинирането и хомеопатията“.

През месец Ноември 2022 г. бе поета инициатива за възстановяване на кръжока по социология, като бе избрано име на кръжока Sancta Smplicitas. За целта бяха изработени и гласувани на катедрено заседание Правилник и статут на кръжока. Избран бе ръководител – докт. Биляна Милева и отговорник – студент 4ти курс Петър Парапанов. Кръжока вече е провел няколко сбирки с докладчици – бивш докт. Димитър Атанасов, докт. Петко Калайджиев

Доц. д.с.н. Антоанета Дончева се откри с участие в следните конференции и летни школи:

- 2022, май – участие в международната конференция „Convegno 24 maggio/Ca' Foscari“ (24 май 2022, Венеция) (доклад)
- 2022, юли – участие в Лятната школа „Топоси на знанието“ (18-23 юли 2022, Елена)
- 2022, септември – участие в 43 Kölner Mediaevistentagung (6-9 септември 2022, Кьолн)

- 2022, декември – участие в конференцията „Хибридът: форми в криза / криза на формите“ (6-9 декември 2002, Априлци) (доклад)

Академичният състав на катедра „Приложна и институционална социология“ реализира през 2023 г. активна научно-изследователска дейност. През 2023 г. доц. д-р Антоанета Дончева е номинирана за държавната награда за хуманитаристика“ Хр. Г. Данов" и печели първа награда за хуманитаристика на сп. "Християнство и култура" и портал "Култура" с монографията си "Самюъл Бекет- сияйното отсъствие."

През 2023 г. успешно завърши и бе отчетен проект за изграждане на „Жан Моне център за високи постижения“ Bringing the „hidden integration of Europe“ in studying and teaching EU: an optimistic account (BRINIEU). Заключителната му събитие „Академия за млади лидери на зелени политики“ (5-7 октомври, 2023 г.) срещна студенти, ученици, докторанти с учени от социалните и природните науки, с предприемачи, граждански активисти.

През 2023 година проф. Иван Чалъков, доц. Митев, гл. ас. Атанас Терзийски (от Химически факултет) стартираха работа по проект „Personalized CANcer Primary Prevention research through Citizen Participation and digitally enabled social innovation“ по конкурс HORIZON-MISS-2022-CANCER-01 (Research and Innovation actions supporting the implementation of the Mission on Cancer), програма Horizon Europe. Proposal number: 101104432. През септември 2023 г. Пловдивски университет бе домакин на двудневен уъркшоп, на който първи резултати представиха колеги от консорциума, а координаторът на проекта д-р Мариус Жента (от Центъра за изследване на иновациите в медицината, Букурещ) представи пред медиите и по-широка публика мисията на проекта да допринесе за справянето с основните модифицируеми рискови фактори за рак, включително тютюнопушене, консумация на алкохол, липса на физическа активност, наднормено тегло, предотвратими инфекции и замърсяване на околната среда и въздуха, включително с приземен радон чрез разбиране на пречките пред прилагането на политиката и индивидуалното придържане към здравословно поведение.

През 2023 г. проф. Чалъков, доц. Митев, докт. Милева и студент Парапанов започнаха работа по проект „Дигитални устойчиви екосистеми – технологични решения и социални модели за устойчивост на екосистеми“ (ДУЕкоС) – „Група за изследване и анализ на околната среда (ERA Group)“ по Програма „Стратегическа научноизследователска и иновационна програма за развитие“ по процедура „Създаване на мрежа от висши изследователски университети. Те са ангажирани в работния пакет по разработване на стратегия за мобилизация, медиация и устойчивост на

изследователските дейности, посветени на изграждането на технологии и системи за мониторинг на околната среда.

Доц. д-р Сийка Ковачева, д-р Пламен Нанов и докт. Дарена Христовова участват в проект по Хоризонт 2020 - "Клиър, Конструирание на образователни постижения в Европа. Многослоен анализ на постиженията и провалите в жизнения път/Clear, Constructing Learning Outcomes in Europe: A Multi-Level Analysis of (Under)Achievement in The Life Course." Екипът на катедрата е включен в анализа на политиките за професионално образование и равен достъп, онлайн анкета с експерти в областта на образованието, заетостта и младежките политики, дълбочинни интервюта с младежи и експерти и приложението на методиката на изследването с участие.

През есента на 2023 г. доц. Тихомир Митев, проф. Иван Чалъков, доц. Гана Гечева (от Биологически факултет), гл. ас. Атанас Терзийски и докт. Биляна Милева, заедно с колеги от Румъния и Хърватия участваха в разработката на проекта „From citizens day to researchers night: promoting research and rebuilding trust in research through social innovation“ по програма Хоризонт. Проектът не бе одобрен за финансиране.

Обобщените данни от подадените отчети за научно-изследователската дейност на преподавателите показват, че през 2023 г. съставът на катедра Приложна и институционална социология е публикувал общо 15 публикации, като 9 от тях са в издания, индексирани в Scopus/WoS. Регистрирани са 18 участия в български и международни научни форуми. През 2023 г. членове на катедрата участват в екипи, реализиращи 4 изследователски проекти.

3. Международно сътрудничество

По покана на доц. д-р Сийка Ковачева, преподавател в катедра Приложна и институционална социология, Шавиер Рамбла, доцент по социология в Автономния университет на Барселона (UAB), изнесе публична лекция на тема: 'Education policy and the European Semester' (Образователна политика и европейският семестър). Д-р Рамбла е гост на катедрата и визитата му е в рамките на програма Еразъм+.

През лятото на 2023 г. Жан Моне център към Пловдивски университет бе домакин на едnodневен уъркшоп, воден от д-р Нилс Ханеклаус от University for Continuing Education Krems. Д-р Ханеклаус демонстрира методология за комуникация на горещи технологични и екологически предизвикателства със заинтересовани страни.

През отчетния период преподаватели от катедра ПИС са реализирали осем международни командировки. Това са доц. д-р Сийка Костадинова Ковачева и докторант Дарена Димитрова Христовова (Гърция, гр. Солун), доц. д.с.н. Антоанета Лозева Дончева (Гърция, гр. Атина), проф. д-р Иван Христов Чалъков и доц. д-р Тихомир Николов Митев (Румъния, гр. Букурещ), доц. д-р Сийка Костадинова Ковачева (Финландия, гр. Турку), доц. д-р Сийка Костадинова Ковачева (Германия, гр. Мюнстер), проф. д-р Иван Христов Чалъков (Франция, гр. Париж).

През 2024 г. студенти от специалностите Социология на правото, икономиката и иновациите и География, технологии и предприемачество са реализирали пет изходящи мобилности по проект на програма Еразъм+ Don't Look Up! Erasmus+, KA1, project No 2022-1-PL01-KA152-YOU-000070842, 17-24.06.2023, Koninki, Poland; Hosting organization: Stowarzyszenie wielu możliwości, Krakow, Poland. Това са Максим Венелинов Юруков и София-Антонина Андонова Попова от СПИИ и Иводор Стойчев Тонев, Николай Руменов Михайлов и Стела Василева Михайлова от ГТП.

Катедрата поддържа и трайни връзки с катедрата по Социология в СУ, катедрата по Философия и социология НБУ и с Института по Философия и социология към БАН.

4. Академично развитие

През 2022г. Доц. д-р Антоанета Дончева успешно защити докторат и получи научна степен доктор на социологическите науки.

През 2023 г. Катедра Приложна и институционална социология стартира процеси по обновяване на състава. През май 2023 г. бе проведено отчетно изборно събрание и за р-л на катедрата бе избран доц. Тихомир Митев. През лятото на същата година се пенсионира доц. д-р Мира Радева, а на нейно място бе назначен д-р Пламен Нанов на длъжност „социолог“. Доц. д-р Стойка Пенкова, декан на ФИФ, е привлечена за член на академичния състав на катедрата. За нуждите от обновяване на състава през 2024 г. предстои да бъде обявен един конкурс за главен асистент и да бъде назначен един асистент на мястото на доц. Сийка Ковачева, която е на срочен договор до края на същата година.

5. Други дейности

През отчетната 2022 г. бе акредитирана на нова МП Европейски изследвания (Социология на ЕС) ; разработи се нова БП Европейски изследвания, програми и проекти и екипа на катедрата активно участваше в дейностите на Академия Ювентутис.

През 2023 г. в изпълнение на препоръките на експертната група от последната акредитация на направлението, работна група от катедрата преработи бакалавърска програма Европеистика. **Новата бакалавърска Европейски изследвания, програми и проекти бе акредитирана в ПН 3.1. Бе подготвена и подадена документация, с която същата кандидатства за включването ѝ в списъка на защитените специалности.**

През 2023 г. бе актуализиран учебния план на докторска програма Социология. Стартира кръжок по социология Sancta Smplicitas, който събира студенти и докторанти по интересни за младите изследователи теми. През същата година стартира продуцирания от Жан Моне център за високи постижения към Пловдивски университет **академичен подкаст „Unboxing Blackbox“**, който може да бъде слушан чрез платформите Soundcloud, Spotify, Google podcasts. Записани и излъчени са над 20 епизода по различни актуални теми от науката и социалния живот.

С уважение,

ДОЦ. Д-Р ТИХОМИР МИТЕВ

Ръководител на катедра „Приложна и институционална социология“